

יומן החדשות

**מרכז הסרט מגלה: השנה
הולכים לקולנוע יותר
מהשנה שעברה!**

*** הפתעה: כל מי שחשב שהכרדוגל הוא העיסוק הבלעדי של עמישראל, התכרה. בשנה האחרונה נרשמה עליה במיספר צופי הקולנוע בישראל, לעומת החודשים המקבילים בשנים שעברו. הנה המיספרים הרישמיים, שמרסמו על ידי מרכז הסרט הישראלי, על מצב הביקורים בבתי הקולנוע בחודשים ינואר עד אוגוסט (באלפים): 1983 — 8,930; 1984 — 8,058; 1985 — 8,665. ובכן, טוב לדעת, בשנה האחרונה ביקרו בקולנוע 600 אלף צופים יותר מן השנה שקדמה לה.

*** בתוך כמה ימים תחליט מועצת הסרט הישראלי איוה סרט יהיה המועמד לאוסקר. יש חמישה מועמדים: עד סוף הלילה של איתן גרין; רומן בהמשכים של עודד קוטלר, שכבר מוצג בבתי הקולנוע; עירית אירית של נפתלי אלתר, שכבר מוצג; גשר צר מאוד של נסים דיין (השתתף בפסטיבל סן סבסטיאן); יתומי הסערה של עמוס גוטמן.

*** בנובמבר מתחילה חברת יניל קופרודוקציה חדשה עם צרפת, בשיתוף פעולה עם המפיקה אולין וולי, שזו לה הפעם השנייה בישראל. היא היתה מפיקת הסרט השחר (לפי אלי ויזל), שכמה ימי צילום שלו נעשו בישראל על ידי מיקלוש יאנצ'ו הבימאי ובנו הצלם, בכיכובו של פיליפ ליאוטארד. גם הפעם זהו סיפור ויולי, צוואתו של משורר. הבימאי הוא דניאל קאסנטי. בתפקידים הראשיים: ארלאנר יופסון ומישל יונס.

תדרין

חובה לראות:

תל-אביב: אמדאוס, שושנת קאהיר
הסגולה, דמעות של שתיקה;
ירושלים: דמעות של שתיקה;
חיפה: שושנת קאהיר הסגולה.

תל-אביב

*** **שושנת קאהיר הסגולה** (שחף, ארצות הברית) — כמעט כל מה שאפשר לומר

גון לינץ' והלן מירקין - אהבה באלימות

טובה יותר. הוא נגרר לפעילות פוליטית. שלעולם לא בירר לעצמו באמת את טיבה. ושלמעשה אינו בנוי בשבילה. קאל, גם אחרי שלכאורה נדמה שמצא את הגאולה לנפשו המיוסרת אצל מרסלה. אלמנת השוטר שנרצח. נשאר לעד הקורבן - קורבן הנסיבות האומללות. הקושרות את גורלו לחטא שביצע בעבר. וכמו הקורבן, הוא יכול רק להתיישר עליו. אך אינו מסוגל לכפר עליו במעשים.

בין טרודיסט לקורבן

קאל (חן 3, תל-אביב, אנגליה) - המפיק דייוויד פאטנאם (מירכבות האש) בחר להטיל את מלאכת הבימוי על פט אוקונור. בימאי סירטי תעודה טלוויזיוניים. בהימור נועז. כמו ההימור שבו בחר. לאחר מכן. להטיל את בימוי דמעות של שתיקה על רונלד ג'ופה. כסירטו המלא הראשון בקולנוע. בשני המיקרים חיפס יחס חם. נלהב ובלתי-שיגרתו לבעיה אופנתית ביותר. במיקרה של קאל: דמות הטרודיסט כראי למלחמת-אחים באירלנד; במיקרה של דמעות: דמות הכתב הצבאי כבבואה למלחמת-אחים בקמבודג. בשני המיקרים הטיפול בבעיה אינו פוליטי כי אם ריגשי, כשבדמעות מניעים את הגיבורים יחסיר-רעות אמיצים ובקאל יחסי-אהבה.

דרך האהבה הבלתי-אפשרית מועברת התחושה הכבדה של אלימות חסרת-חמלה. טרגדיה של לכודים במערכת של שינאה עיוורת. ללא היכולת לשנות את מה שגורם ליצירתה וללא היכולת. משום כך. לשים לה אי-מעס קץ.

הגיבור, קאל, נער קתולי כבן 19 בצפון-אירלנד. מוצא את עצמו מול עולם שאותו הוא אינו אוהב ושאינו אוהב אותו. הוא אינו מוכן לעבוד. כאביו. בבית-מיטבחיים. למרות שהוא בעצמו היה מעורב ברצח עקוב מדם. של שוטר פרוטסטנטי. שאת אלמנתו הקתולית הוא אוהב לאחר מכן. באין לו כל אתגר בחייו. ובחוסר-יכולת מוחלט לבנות לעצמו מציאות

בין פטריוט לבוגד

קולונל רדל (אורלי, תל-אביב, הונגריה-גרמניה) - זמן קצר לפני מסיבי-חיפה כבר עסק מדור זה בסרט ההונגרי, אבל בקיצור נמרץ.

במיקרה זה יש חובה להרחיב. כי זה אחד הסרטים המעניינים שנעשו השנה בעולם.

ראשית. משום שבעינינו המרכזית היא הבעיה המעסיקה את המאה נולה - בילבול זהויות. חיפוש אחרי זהות. הרצון להחליף זהות וזהות חצויה. כך בוחר הבימאי אישטוואן סאבו (מפיסטו) להציג את רדל שלו - דגם מסכם למחלה האנושית של המאה. כי סאבו בוודאי לא היה מעוניין רק בסיפורו של הקולונל. שהיה ראש שרותי הביון של הממלכה האוסטרית-הונגרית בימי נסיסתה. ואולץ להתאבד אחרי שהואשם בגנידה על רקע הומוסקסואלי. לא במיקרה בחר אחרי מפיסטו את רדל. רדל הוא המשכו הטיבעי של מפיסטו. השחקן שאיבד את זהותו האמיתית מאחורי שלל הזהויות שהחליף מתוקף מיקצועו. רדל, שכל חייו אימץ לעצמו זהות מזוינת וניסה להסתתר תחת מסיכה של מדים ודרגות. מצא את עצמו על סף-אבדון כשהזותו חצויה.

רדל לא היה שקרן מיקצועי ולא היה שחקן. הוא היה בסך הכל בן איכרים פשוט. שרצה להשכיח את עברו ולבנות לעצמו מעמד אחר. זהות אחרת. ושייכות למעמד רם משלו. הוא לא לקח בחשבון את כל הגורמים שיכשילו אותו. בגלל מאמציו

קלאוס ברנדאואר - להסתתר מאחורי מסיכה

הלא משכנעים. קודם אומרים עליך שאתה איכר. אם אתה איכר אתה בוודאי גם בור, אם אתה בור אתה בוודאי גם יהודי, אם אתה יהודי אתה בוודאי גם הומוסקסואל. ואם אתה הומוסקסואל אתה בוודאי גם בוגד" כך מכריז סאבו. מפיו של קלאוס מריה ברנדאואר. בדמותו של רדל. האמת ההיסטורית אינה חשובה. החשוב הוא שרדל התאמץ לשאת חן בעיני חברה שלא יכלה לשאת אותו.

סליחה,

טעות ברוצח

חף מפשע (הוד, תל-אביב, אנג' ליה) - הספר. הנחשב לטוב ביותר ויוצא-הדופן בסרטיית-המישעונים של אגתה כריסטי, זוכה לטיפול

בנאלי למדי. אם כי נתוניו רחוקים מלהיות בנאליים.

אם בנוסחת-הקבע של כריסטי היו תמיד כתרסר מועמ" דים שווי-סיכוי ושוויו-מניעים לרוצח את הקורבן, והבלש היה מגלה את הרוצח הבלתי-סביר מביניהם. הרי במיקרה זה. בלי הרקולה מוארו. הדברים מסובכים. עגומים. אך מרתקים לא פחות. הסיפור מפגיש את ד"ר ארתור קאלגרי (דונאלד סאתרלנד). הבא להחזיר לתעודתו מינקס שאבד למישפחה של בעליו. כאן הוא מגלה לתדהמתו שהוא הינו האליבי היחיד של ג'ק ארגייל. בעל המינקס, שבנייתו הוצא להורג באשמת רצח. שלדעת קאלגרי לא יכול היה לבצע. הוא חוזר לתוך המישפחה ומגלה סבך של יחסים מוזרים. אהבות, שינאות וסחיסויות. הבאים לידי שיאים חדשים עם נוכחותו במקום. הוא נידהם לגלות עד כמה רחוקים בני-המישפחה מלברד על בואו. וכי ברצותו לגלות את האמת הוא עלול לגרום למוות נוסף. זאת היא למעשה השאלה היותר מעניינת שהסי" מור מצבי. אבל הבימאי דסמונד דייוויס אינו מעוניין בה כלל ועיקר. הוא אינו חותר להשיג שום דבר שאינו בגבולות סיפור-העלילה כפשוטה. וגם את זאת הוא עושה בחוסר כישרון. חוסר-דמיון ושיגרתיות מדהימה. נסיונו היחיד להשיג מעט

דונאלד סאתרלנד ואנט קרוסבי - למה ברובק?

מישקל בהתפתחות המתח נעשה בצורה עילגת למדי. כשהוא חוזר בצורה מהדהדת על כל מישפט שנראה בעיניו כמישפט-מפתח. מה שלא מחמיא ביותר לאינטליגנציה של הצופים. אבל המרגיז באמת בסרט הוא המוסיקה המודבקת של דייב ברובק. המופעלת כאילו בכפתור. שלא במקומות הנכו" נים. שלא בקצב המתאים ובניגוד לאווירה. זאת השאלה ה" תמוהה ביותר והמותחת של הסרט: למה דווקא ברובק?

סארו ואליו ב"שושנת קאהיר הסגולה" לרוץ לראות

בזכות הקולנוע כסיפור של מיה פארו בארץ הפלאות. שי מרגין של וודי אלן לכל רוכשי כרטיסי הקולנוע.

*** **דמעות של שתיקה** (החוויה הישראלית, ארצות-הברית) - אחד הנסינות היותר מרכזיים להביא מלחמת-אזרחים עקובה מרם אל הבר, על-ידי מפיך מוכשר, ריינו פאטנאם. היודע איך עושים זאת. מישחק מעולה של סם ווטרטון והיינג ס' נגור.

*** **רציחות משוטות** (גורדון, מוצג גם בבניי האומה בירושלים) - האחים כהן בתרגילי סיגנון בקולנוע אפל. לא לקחת ברצינות. זה רק סרט. בתור שכזה זה הוא בהחלט משעשע. בוודאי עוד נשמע על מישפחת כהן גם בעתיד.

*** **כירדי** (פריז, תל-אביב, מוצג גם באורגיל ירושלים) - שני צעירים רוצים לברוח מן המציאות העגומה של חייהם בפ" לדלפיה, אבל כנפיהם נקצצו בווייטנאם. סרט עגום וקורר. עם קרואור לתיקווה אנושית ושני שחקנים נפלאים - ניקולאס קייג' ומאטיו מרדין.